

דף יח.

עין משפט א.ב.ג.

ח"מ סימן שצ סעיף יא

יא. תרנגול שהיה מחטט בחבל שבקצהו תלוי דלי ועי"ז נפסק החבל ונשבר הדלי^ב, אם היתה עיסה דבוקה בחבל שזה אורחיה או אפי' אין בו עיסה והחבל בלוי^ג שדרכו ליפסק ע"י חטיטת התרנגול, חייב בעל התרנגול בין על החבל בין על הדלי נזק שלם. ואם החבל חדש^ד ואין עיסה דבוקה בו משונה הוא ואינו חייב אלא חצי נזק בין על החבל בין על הדלי. ואם התרנגול הולך אחר הדלי^ה ומגלגלו עד המקום שנשבר שם משלם נזק שלם.

דף יח:

עין משפט א.

ח"מ סימן שצ סעיף ג.

ג. צרורות הניתזין מתחת רגלי בהמה^ו בשעת הילוכה אע"פ שתולדה דרגל היא ופטור עליהם בר"ה כרגל, ואם הזיקו ברשות הניזק צריך היה לשלם נזק שלם מהיפה שבנכסיו, אעפ"כ אינו משלם אלא חצי נזק, וע"כ בהמה שנכנסה לרשות הניזק והיו צרורות מנתזים מתחת רגליה ושברה כלים משלם חצי נזק בלבד מהיפה שבנכסיו ודבר זה

ב. מברייתא שם י"ח ע"א ואם היתה עיסה דבוקה שם בגמ'.

ג. כך פירשו בתוס' והרא"ש שם, וכ"כ ה"ה בשם חידושי הרשב"א. והגם שאין בו עיסה מ"מ דרכו של התרנגול לחטט בחבל רטוב למצוץ מים ורק בחבל חדש אין דרך שיפסק ע"י חטיטה זו כדי למצוץ ממנו לשתות. סמ"ע ס"ק ל'.

ד. מסוגיא דגמ' שם, וכ"כ התוס' והרא"ש.

ה. אוקימתא דרב ביבי בר אבבי שם אבל אם אינו הולך אחר הדלי אינו משלם אלא חצי נזק, ולא דמי לסעיף ה' בהג"ה דדרסה על כלי ונתגלגל דאזלינן אחרי התחלת הדריסה והו"ל רגל וחייב נזק שלם דשאני דריסה דזה אורחיה הוא, משא"כ פסיקת החבל חדש בלי עיסה דזה שינוי הוא והוי קרן, אבל אם הולך אחר הדלי ומגלגלו עד המקום שנשבר הוי רגל וחייב נזק שלם. סמ"ע ס"ק ל"א.

ו. ברייתא בב"ק י"ז ע"ב וכתנא קמא.

הלכה למשה מסיני ז.

עין משפט ב. ג. חו"מ סימן שצ סעיף ח

ח. בהמה שהטילה גללים לעיסה הוי צרורות ח, וכגון דדחוקה לה השעה דאי לאו הכי הוי שינוי ט ותולדה דקרן הוא.

עין משפט ד.ה. חו"מ סימן שצ סעיף ט

ט. חמור שנער או אריה ששאג ותרנגול ברוח כנפיו ששברו כלים חייב נזק שלם, אם היה ברשות הניזק כי זה אורחיה כרגל. וה"ה תרנגול שהושיט ראשו לאויר כלי זכוכית לאכול הזרעונים שבהתוכו ותקע בו בקולו ונשבר הכלי אם זה ברשות הניזק חייב נזק שלם, אבל אם לא היו בכלי זרעונים הוי משונה ותולדה דקרן ל ולא דנים אותו היום.

ז. פירוש אע"פ שהדברים נראין כסותרין זא"ז שיש לו דין רגל לענין פטור ברשות הרבים, ולענין חיוב תשלומין מנכסיו יש לו דין קרן, שאינו משלם אלא חצי נזק אפי' ברשות הניזק, משום כך אמרו שזו הלכה למשה מסיני ואין להרהר אחריה. סמ"ע ס"ק ט'.

ח. פלוגתא דר"י ור"א בדף י"ח ע"ב ומוקי ר"א דאמר חצי נזק כרבנן.

ט. דאין דרך בהמה להטיל גללים לעיסה והוי שינוי אם לא שדחיקא לה השעה.

י. מימרא דרב יוסף אמרי בי רב וכדמוקי לה בדף י"ט ע"א דסברי כרבנן.

כ. כאוקימתא דגמ' שם שהושיט ראשו כדי לאכול והוי דרכו בכך, וממילא דרכו ג"כ לצעוק שם ולתקוע.

ל. זו דעת הרמב"ם דאין כאן ספק בכה"ג ותולדה דקרן ומשלם חצי נזק, ובגאון אות ט"ז כתב שדין זה בלא היו זרעונים בכלי, ותלוי בפלוגתא דסעיף ז' אם תפס אם משלם חצי נזק או רביע נזק כך דעת הרא"ש. ודלא כרמב"ם.

אבל הרשב"א כתב שדעת הרי"ף דאם יש בכלי זרעונים משלם נזק שלם כמו שכתוב בדברי הרי"ף ולא כמו שדחק הרא"ש בדבריו. ובירושלמי איתא תרנגול ברוח כנפיו משלם חצי נזק סומכוס אומר נזק שלם ומשמע דכו"ע היא.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com